

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Наставництво над дітьми-сиротами та дітьми позбавлених батьківського піклування

На сьогодні наставництво є реальною та ефективною допомогою дітям з інтернатних закладів у соціалізації та адаптації до самостійного життя.

Наставники допомагають дітям відчувати себе особистістю, визначити інтереси та здібності, вирішити яку професією обрати, вибудовують моральні цінності, надають дитині доступ до інформації про її права та обов'язки, сформувати практичні навички, які направлені на пристосування до самостійного життя, такі як вирішення повсякденних питань, щодо управління особистим наявним майном та грошовими коштами, одержання освітніх, соціальних, медичних, адміністративних та інших послуг, ознайомлюють дитину особливостями суспільного спілкування та подолання складних життєвих ситуацій, сприяють становленню дитини як відповідальної та успішної особистості, а також, що не менш важливо, сприяють формуванню у дитини навичок здорового способу життя.

Наставництво можна вважати в певній мірі професійним волонтерством.

Наставництво здійснюється однією повнолітньою дієздатною особою (наставником) в індивідуальній формі над однією дитиною.

Наставником може бути повнолітня дієздатна особа, яка пройшла курс підготовки з питань соціальної адаптації дітей та їх підготовки до самостійного життя одержала

висновок про те, що вона може здійснювати діяльність з організації наставництва, та уклала договір про наставництво.

Особа, яка виявила бажання стати наставником, повинна подати до соціального закладу за місцем проживання наступні документи:

- 1) заяву;
- 2) копію паспорта громадянина України;
- 3) висновок про стан здоров'я за формою згідно з додатком 5 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини";
- 4) довідку про наявність чи відсутність судимості, видану територіальним центром з надання сервісних послуг МВС.

Не можуть бути наставниками особи, зазначені у статті 212 Сімейного кодексу України (особи, які не можуть бути усиновлювачами):

- 1) обмежені у дієздатності;

2) визнані недієздатними;
3) позбавлені батьківських прав, якщо ці права не були поновлені;
4) були усиновлювачами(опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батькам вихователями) іншої дитини, але усиновлення було скасовано або визнано недійсним (було припинено опіку, піклування чи діяльність прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу) з їхньої вини;

5) перебувають на обліку або на лікуванні у психоневрологічному чи наркологічному диспансері;

6) зловживають спиртними напоями або наркотичними засобами;

7) не мають постійного місця проживання та постійного заробітку (доходу);

8) страждають на хвороби, перелік яких затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

9) є іноземцями, які не перебувають у шлюбі, крім випадків, коли іноземець є родичем дитини;

10) були засуджені за кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також за злочини, передбачені статтями 148, 150, 150-1, 164, 166, 167, 169, 181, 187, 324, 442 Кримінального кодексу України, або мають непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення інших кримінальних правопорушень;

11) за станом здоров'я потребують постійного стороннього догляду;

12) є особами без громадянства;

13) перебувають у шлюбі з особою, яка відповідно до пунктів 3- 8 і 10 цієї статті не може бути усиновлювачем.

А також, не можуть бути наставниками інші особи, інтереси яких суперечать інтересам дитини.

Організація наставництва здійснюється центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем проживання дитини.

Наставництво здійснюється на підставі договору про наставництво, який укладається між центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем проживання дитини, наставником та адміністрацією закладу, у якому проживає дитина, в інтересах якої укладається такий договір. Договір укладається у письмовій формі. Однією із умов укладення договору про наставництво є наявність згоди дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, а також письмова згода її батьків або інших законних представників. Згода дитини надається у формі, яка відповідає її вікові та стану здоров'я.

Договір про наставництво може бути розірваний за згодою сторін, за ініціативою однієї із сторін у разі невиконання обов'язків за договором іншими сторонами або за рішенням суду в разі невиконання сторонами своїх обов'язків за договором, порушення прав та законних інтересів дитини наставником, якщо загроза для життя та здоров'я дитини виникає за вини наставника.

У випадку, коли дитина повертається на виховання до батьків, інших законних представників, у разі її усиновлення, встановлення над нею опіки чи піклування, влаштування її на виховання в сім'ю громадян (приймну сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу) або переведення до іншого закладу для дітей, а також, якщо дитина відмовляється від здійснення наставництва стосовно неї, досягнення дитиною повноліття, смерті дитини чи наставника **договір про наставництво припиняється**.

Наставник позбавляється права на наставництво, якщо договір припиняється в односторонньому порядку за ініціативою центру або закладу з підстав, які спричинили або могли спричинити порушення наставником прав та законних інтересів дитини.

Наставник відповідно до законодавства є відповідальним за порушення ним прав і законних інтересів дитини, заподіяння шкоди її життю та здоров'ю.

Під час перебування дитини в сім'ї наставника строком не більш як три календарних дні у святкові та неробочі дні, під час канікул.

Наставник відповідає за життя, здоров'я та своєчасне повернення дитини до місця її проживання (перебування) якщо дитина перебуває у сім'ї наставника строком не більш як три календарних дні у святкові та неробочі дні, під час канікул.

Контролює отримання прав та інтересів дитини, над якою встановлено наставництво центр, адміністрація закладу, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини (спостерігаючи за поведінкою дитини та її емоційним станом, спілкуючись із нею тощо).